

Це відображає загальну стратегію спрямовану на поліпшення функцій життєзабезпечення шляхом заходів, спрямованих на покращення доступності до функцій яких не вистачає в певних регіонах.

Для більшого розуміння третього орієнтиру «Збереження природних ресурсів та побудова культурного ландшафту» (доцільно розглядати дві складові: стратегію збереження природних ресурсів і побудову культурного ландшафту).

Збереження природних ресурсів включає не тільки захист природного простору, а і регулювання його використання шляхом обмеження або скорочення використання нових площ під заселення, дорожньо-транспортні потреби тощо. Це знаходить відображення при знесенні або консервації об'єктів, що розглянуті вище і має подальший розвиток на федеральному та місцевому рівні. Наприклад, якщо на національному рівні зазначено, що населений пункт знаходиться в зоні охорони природного середовища, то у разі бажання розширити межі сільбищних територій, збільшення щільності та інтенсивності забудови, з мотивів прогностичного збільшення населення, це не може бути реалізованим. Метою є гармонійне співіснування різних ландшафтних типів, де будуть довго тривало збережені екологічні, соціальні та культурні функції.

ПЛАНУВАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СТІЙКОЇ РОБОТИ ЛОГОС-СИСТЕМНОГО МЕХАНІЗМУ ВТІЛЕННЯ ФОРМ РОЗСЕЛЕННЯ

С. А. ДЮЖЕВ,

Інститут архітектурного менеджменту (м. Київ, Україна)

E-mail: sdyuzhev@gmail.com

В рамках креативно-рекурсивної концепції розселення планувальне управління його феноменами передбачає узгоджену з принципами та закономірностями дії логос-системного механізму здійснення культурних форм розселення реалізацію адекватної технологічної послідовності розробки містобудівних рішень поселень, міст, агломерацій, регіонів. При цьому важливо розрізняти два змістовних (семантичних) "репери" такої технологічної інструкції – композицію і архітектоніку. Композиція – головний агрегат трансцендентного логос-системного механізму перманентної експлікації (розгортання та втілення) культурних форм дійсності розселення (здійснення феноменів), запуск якого обумовлений передумовленими умовами та координатами зародження (підставами заснування). Архітектоніка – результуюча компоновка іманентного улаштування (плану здійснення) та уречевлення

ландшафтних (процесо-середовищних) феноменів розселення як продукт спонтанно-управляємої їхньої цілеспрямованої (транс)формації.

Тому зміст трьохциклостадійної розробки та регламентування стійких містобудівних рішень планувального управління може бути уточнений таким чином. *Містобудівне планування* визначає на базі концептуальних уявлень стосовно феномену розселення актуальний стан і вимоги до якості середовища здійснення (ходу) процесів життєдіяльності (забезпечення роботи механізмів формування, функціонування, розвитку, відтворення) і встановлює перспективні (стратегічні) ціннісні характеристики і цільові параметри (просторові, функціональні, фізичні, семіотичні) розпланування і забудови поселень, міст, агломерацій, регіонів та їх фрагментів, а також завдання і засоби трансформації (збереження) будови, функцій, властивостей і призначення їхніх складових територіальних елементів та комплексів, конкретних ареалів розселення. *Містобудівне проектування* пропонує поетапне модельне рішення завдань досягнення перспективного (гармонійного) стану фрагментів поселень, міст, агломерацій, регіонів із урахуванням їх актуальності, наявності земельних, матеріальних і фінансових ресурсів, можливостей будівельної бази і доступності адекватних технологій, а також встановлює режими використання територій і пооб'єктні параметри складових міського середовища (середовища розселення). *Містобудівне регулювання* забезпечує хід реалізації планувально-проектних рішень, встановлює правила і нормативи їх варіативного (поетапного) здійснення, діапазони і шкали допустимих (можливих та/чи необхідних) трансформаційних дій з метою оптимізації процесів життєдіяльності і стійкої роботи механізмів втілення поселень, міст, агломерацій, регіонів як планувальних (ландшафтних) цілісностей.

Містобудівні технологічні регламенти визначають рамки, напрями і масштаби різних видів трансформації (гармонізації) міського середовища, цільових параметрів його природних, техногенних і соціальних компонентів і архітекτονіки ціннісних статусів, умов і етапів, досягнення містобудівної завершуваності (сформованості) його окремих фрагментів з використанням логос-системних інструментів і інструкцій містобудівних структурування, зонування, організації і композиції планувальних елементів феноменів розселення.

Архітектоніка планувальної композиції (констеляція планувальної структури, генезису, організації) з точки зору креативно-рекурсивної концепції розселення (здійснення культурних форм) утворюється двома типами системного втілення (уречевлення і означення) форм дійсності розселення – дестинаціями і цезурами містобудівного планувального рішення. Виробничі, сільбишні і рекреаційні території

утворюють базові дестинації (кластери), а мережі комунікаційних коридорів та вузлів – цезури їхньої взаємодії.

Актуальним для стратегії містобудівного планування поселень, міст, агломерацій, регіонів є встановлення планувальних параметрів і режимів становлення, трансформації і використання дестинацій і цезур архітектоники поселень як базових характеристик гармонізації міського середовища і оптимізації міських процесів.

Зміст і семантика цих характеристик визначаються закономірностями (проявлення ефектів) взаємодії дестинацій і утворення "зшиваючих" ландшафтне "тіло" поселень, міст, агломерацій, регіонів у цілісні організми "розумних" мереж-цезур як матричних каркасів (активізаторів) здійснення та кумулятивного відтворення феноменів розселення.

РАЗВИТИЕ ИСТОРИЧЕСКИ СЛОЖИВШЕЙСЯ ГОРОДСКОЙ СРЕДЫ

И. П. КЕДРОВСКАЯ,

*Киевский национальный университет строительства и архитектуры
(м. Киев, Украина)*

E-mail: Chyshaya@gmail.com

Опыт последних десятилетий свидетельствует, что вторжение новой архитектуры в сложившуюся среду города часто оказывается неубедительным и порождает конфликтные ситуации. Многочисленные реконструкции привели к радикальному изменению традиционного, веками складывающегося облика и характера городской среды большинства исторических городов. Этому во многом способствовал подход к охране историко-культурного наследия, основанный на выборочной научной реставрации отдельных архитектурных памятников. Представление об элементе наследия как о музейном экспонате, который может быть изолирован от своего естественного исторического контекста, сменяется представлением об исключительной ценности самого контекста. Это отражается в количестве и расширении номенклатур охраняемых и реставрируемых объектов города, в сознании разного рода охранных зон, зон регулирования застройки и т. д.

Весьма существенной в деятельности архитектора-проектировщика является ориентировка на композицию городского пространства. Одним из свойств композиционной выразительности является разнообразие. Здесь можно выделить следующие направления:

- ориентировка на повышение композиционной гибкости элементов городской среды;